

Sy-li spēwał,
Pilnje džęłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwař,
Swěrnje džęłař
Wřędny dny;
Džeń pak swjaty,
Duři daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šerbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa řo kóždu řobotu w Šsmolerjez knihćiřicejeřni w Budyšćinje a je tam řa řchtwóřłětnu přchędplatu 40 pj. dostacř.

4. njeđzela po řřjoch kralach.

Mat. 13, 24 — 30.

Wjele přchirunanjom wo njebjeskim kraleřtwje je Jeřuř řwójim wucřobnikam a druhim pořłucharjam powjedal a jich přches nje rořwucřal wo byczu teho njebjeskeho kraleřtwja. W naspomnjenyh tekřće wón rjeknje: „Njebjeske kraleřtwo je podobne ćřłowjeřej, kiž dobre řymjo na řwójnu rolu řnjesehe.“ Šchťo je tón ćřłowjeř, kiž rořřyma? To je Bóh tón řnjese řam. Wřcho, řchťož wón ćřini ř lěpřchemu ćřěłneho a duřchneho derjehicřa ćřłowjeřow, je dobre řymjo, kotřez wón wuřyma. Biblija nam wo tym řwědcři, řak wón přchitńdže najpřjedy ř starým wóřřam israelskeho luda, potom ř tutemu ludej řamemu, řłoncńnje ř wřchitřkim ludam jako řnjese. Kóžda řada, kotřuz w řwjatym piřmjje ćřitamý, je řakře řymjo, a wón tořame wuřyma, řak huřto řacz my ju ćřitamý abo řłyřchimý. Ale teř na druge wawřnje tón njebjeski řnjese rořřyma: kóždy podawř w nawřim řitwenju, njeh je to porařaza řaloseř nuřny, njeh je to řwjeřelaza řłoncńna pruřa řbořa, njeh wón nam Bóha řjewi jako řhutneho řudnika abo jako řmilneho Wóřza, wón nawř dopomina: Bóh řnjese. Njeh wón w dolřim měrnym ćřařu nawř wobohacřa ř wulřim řohnowanjom, njeh wón přches řeřeso a krej ř nami řecři, dha wřchak wón nićřo druge njecřini, řhiba řo řnjese.

A w jehow Bóřim mjenje řnjese teř jehow Šřyn Jeřuř řchřřtuř. Řak řnjese přches řwójnu rolu řhodři, pak do teho řnřza, pak do tamneho, a přchi tym ř plachřny řymjo bjerje a rořřyma, řak Jeřuř ćřehnje přches řidowřki křaj, wot jeneho rořřka do drugeho a rořřyma řymjo Bóřeho

řłowa, tu řařtupjo do řhěže přchecřela w Bethaniji, tam řtejo na torhoseřču wulřeho měřta, tu na horje pořłuchařjom wokoło řebje řhromadřiwřchi, tam na řódři řtejo ř ludej řecřo, a řařo tam w Jerusaleřřkim temple přědujo. A řak řu teř druřny řnjese wot Bóha pořřajeni: přědarj kotřřž wulřaduja Bóže řłowo w řyřtwi a po domach, wucřerjo, kotřřž w řchuli ř biblije wucřa; řarřřchi, kotřřž řwójim džecřom bibliřke řtawifny powjedaju. Šdžeřřuli řo to řtanje, tam njebjeski řnjese rořřyma řwójne řymjo.

Šchťo pak je to do řymjenja? Š přchěncńnym řo wone tu přchiruna. Řotajřim to najłěpřche wřcheho řitneho řymjenja. Bóže řłowo je řymjo, wjazy řódne dnřřli řewak řane w něćřřřchim ćřařu drohoty. To njeseřabudř a wawř jo řebi, řdžeřřuli jo řłyřchilřch: přchi řřchecřenřny, řdžeř přeni řróćř řo řnjese na rolu džěřčoweje wutřoby; přchi nabořnej wucřbje w řchuli, kiž nochze nićřo druge bycz řacz řakř řtajna řytwa; na pacřerjach, kotřez řu huřto rořřubřaze řa to, řakře řymjo, dobre řymjo Bóřeho řłowa abo řte řymjo hřěřha, přchewahu dořtanje; na přědowanju, přchi wěrowanju řakř přchi pohřjebach, řdžeřřuli teř třeřřt abo napominanje Bóřeho řłowa twójnu wutřobu řapřchimnje, řłaj, to njese nićřo druge řacz dobre řymjo, wuřyte wot njebjeskeho řnjese.

Šdže pak mamý přřacř tu rolu, na kotřuz řo tole řymjo řnjese? Řa rola je řyřle ćřłowřtwo. Řak wulřa a řchěrořka je řale rola! A wona řo teř derje přchihotuje: tón njebjeski řólnik něřko na nej řłuboke břeřřdy wora ř pluhom wójny, wón ju derje macřa přches wulře deřchěže řaloseře, dawa pak teř přchezo řařo řwěćřicř řłoncńřto huřady a řhřěje ju, řo mohřo na nej to

wuſhite ſymjo derje ſthadžecz a roſcz. A jedyn kruch tuteje wulkeje role je tež twoja wutroba. Kaſ huſto je tež na nju ſornjatko dobreho ſymjenja padło! Kaſ Wóh tón Knjeſ jako prawy ſyjeſ tež twoju wutrobu derje ſnaje a prawje wobdžeka; kaſ wón wě, kaſ hłuboſo ma płuſh hieč a kelſo ma ſo wuſhycz, ſo by ſo lubje ſaſeleniſo a dobre płody pſchinjeſo! A njeſabudž: tón Knjeſ mjenuje twoju wutrobu ſwoju rolu: njeczecz na nej druhich ſyjerjow ſ jich ſchłódnym ſymjenjom, ale jeno teho praweho njebjelſeho ſyjerja ſ jeho dobrým ſymjenjom.

„Sako paſ ludžo ſpachu, pſchińdže jeho njepſheczel a naſu njerjada mjeſ pſcheńzu a woteńdže precz.“ Potajkim je jedyn njepſheczel. S wotkal by hewaſ tón njerjad na pſcheńcznym polu pſchiſchoſ? Njebny telko ſleho, telko hrěcha byſo, hdyž tón ſty ſtary njepſheczel njebny taſ móžny byſo a telko lehuoſczje mē. Nunje doſelž telko ſleho njerjada roſczje, widžimy, ſo je jedyn ſty njepſheczel. Tež wón ma ſwoje kraleſtowo, we wutrobach, kotrež ſebi njerjad naſycz dadža. A kaſ nětko na ſwěczje dvě mozy wojujetej, Němſka a Sendželſka, wojujetej hač na poſlednju ſapku krowě, a kaſ wot njeju ſtóncznje jena dobudže, druha paſ wſchěhraje, kaſ wonej wojujetej, pſchewahu dobycz na ſemi, wo knjeiſtowo na ſwěczje, taſ wot ſpoczatka ſwěta dvě mozy wojujetej wo wobſedžeńſtowo człowſtwa, wojujetej tež wo twoju wutrobu a na twojej wutrobje, mjenujy Wóh a tón czert. Wonaj drie njewojujetej ſ wótrym njeczom, wojujetej paſ tola ſ tym, ſo kóždy hlada, wjele ſymjenja wuſhwacz, a kotrehož ſymjo huſczjſcho ſthadža a roſczje, dobudže twoju wutrobu.

Tón njepſheczel naſnje njerjada. Sšto je to? Bjeſbóžne myſle a njeczjſte loſchty, kiž w twojej wutrobje naſtanu, a ſawjedžaze ſłowa, kiž do twojeho wucha ſaſlincža, a groſne ſtutki, kiž widžjſch a ſtóncznje tež cziniſch. A runje na tu wutrobu, kotruž Wóh w ſcheczeńzy ſebi wuſwoli ſa rolu ſwojeho ſymja, na tuſamu tež czert ſyecz ſpnta. Dopotdnja ſy w Božim domje, a dobre ſymjo pada do twojeje wutrobny, ale popotdnju w ſwym towarjtwje ſedžo ſy bóřny rola ſa njerjad. Nutſkach w ſcheczeńzy domje ſo žadny njerjad njebnyje, czim wjazny wonkach na dróſy. Luther ma zyle prawje: Sdžež Wóh ſebi zyrſej natwari, tam ſebi czert ſapaklu pódla ſtaji. Wjele jědojtego ſymjenja ſo potajkim ſyje a taſ khetjje wono roſczje! W Awſtralſkej něhdy žane wóſty njeroſczjſchu. Duž jedyn muž ſe Sshotlanda jenemu pſheczelej tam něſchto wóſtowocho ſymjenja póbka, a nětko ſu tam wóſty czwila ſa zny kraj. A tele wóſty ſu wobras hrěcha. Sako Wóh tón ſwět ſtwori, bēſche wſcho dobre, tež człowjel bē dobry. Sako paſ Adam, wot hada ſawjedženy, ſhrěſchi, dha přeni wot czerta ſynty njerjad płody njebjeſche, a nětko tutón njerjad wſchudže roſczje.

Sdy tón njepſheczel pſchińdže? Sako ludžo ſpachu. To njeje žadny poroſ ſa Knjeſowych wotrocžkow: najlěpſchi rataſ njemóže w nozy na polu ſtač a wachowacz. To chze jeno prajicz, kaſ ſo njepſheczelowej leſczj tola poradži, ſwoje ſymjo wuſhycz: hdyž ſo pſchew nim ſecher czujemy, dha wón ſwoje džělo ſapocznje. Kaſ tež na najczjſczjſchim polu najſwěrnjſcheho ratarja njerjad roſczje, taſ je džě druhdy džěczjo ſ najſwěrnjſcheho ſtarſcheju domu ſhubjene, taſ tež najpobožniſchi człowjel tu a tam do hrěcha ſwoli.

„Sako paſ ſelene žito roſczjeſche a płody pſchinjeſe, namaka ſo tež njerjad. Dha pſchiſtupichu hoſpodarjowi wotrocžny a džachu ſ njemu: Knježe, njeſy ty dobre ſymjo na ſwoje polo wuſhycz? Sdže dha je ſo tón njerjad wſaſ? Wón paſ džěſche ſ nim: to je njepſheczel cziniſ. Duž džachu czj wotrocžny ſ njemu: Chzeſch dha ty, ſo bychmy tam ſchli a jón wuplěli? Wón džěſche: Ně, ſo njebyſchczje něhdy pſcheńzu ſobu wutorhali, hdyž njerjad wuplějeczje.“ Tu wóſyta pſcheńza potajkim ſthadža a ſo

ſelene. Tón njerjad paſ tež. Najprijedny je wſcho jenaſ ſelene a njemóžeſch roſdžělicz. Potom paſ ſo pſcheńzy wlatu a widžjſch, ſšto je dobre a ſšto je ſte. Tu ſteji wjazny pſcheńzy, tam wjazny njerjada. Taſ jena woſada abo krajina lubi Jeſuſej lěpſche žně, druha hubjeńſche. Taſ na jenej wutrobje roſczje wjazny dobreho, na drugej wjazny ſleho. W bóřny pſcheńza lěpje roſczje, bóřny njerjad. Taſ w czachu je. Wweho człowjeka kaſ zyrſeho ſcheczeńzyjanſtwa bóřny wěra, bóřny njewěra móžniſcho roſczje.

Czi wotrocžny chzeſ: Njerjad wuplěcz; ſu ſrudni, ſo ſo pſcheńza ſaduſcha. Maju porajtim najlěpſchu wolu. Nunje kaſ chzjch Knjeſowi wuczobnizy něhdy woheń na te mēſta wot njebjek wuprokycz, kotrež Jeſuſa njebēchu horjewſake, a kaſ bychu woni po Bětrowym pſchikladže najradſcho mjecz czahnyli a ſ mjeczom wſchitkich ſtych człowjekow wutupili. Wějczje mamy wojowacz pſheczeńzo wſchemu ſkemu a wſchēm ſwym ludžom, tola niž ſ wótrym teſatom, ale ſ mjeczom Božeho ſłowa a ſe ſchitomi modlitwy. Tež chzemy ſo nadžecz, ſo wſchwoſcz tež po wójnje wſchón njerjad taſ derje ſamjeſuje, kaſ wona to nětko ſ naſchej wjeſekojczj czini. Wot falſchneje wuczby a ſtutkow ſo džělmny, zyle njepoſutneho człowjeka wuſamkamy po Knjeſowej pſchikafni ſ jeho woſady, ſ wulka a ſ zyka paſ ſo wot ſtych człowjekow džělicz njemóžemy, hdyž ſu naſchi ſwójbni abo domjazny abo ſobudžělaczerjo abo ſuſhodni, a to tež njeſmemy; wſchaſ Jeſuſ ſam rjeknje: Njecz woboje roſczje hač do žujow.

Wopak je to duž wot wſchelafich ſcheczeńzyjanow, kotřiž ſ zyrſwje jako teje wulkeje ſyſty liwſkich a hrěchnych ſcheczeńzyjanow wuſtupja abo ſo tejeſameje ſdaluja a jako ſelny ſo ſhromadža do maſnych towarjtwow wěrných a czjſtych, runje jako bychu na ſemi ſwojeczj byli bjeſ hrěcha. Wějczje my ſ ſchecžim artillom wěrimy do jeneje ſwjateje ſcheczeńzyjanſkeje zyrſwje, ale ta je na ſemi njewidomna, ſroſczjena ſ widomnej zyrſwju, w kotrejž ſu tež hrěchnizy. W Adamowej ſwójbje bēſche nimo Habela tež jedyn Rain, mjeſ dwanacze wuſwolennymi wuczobnikami tež jedyn Judasch, w přenjej woſadze jedyn Ananiaſ a jena Saſira, a hižom Pawoſ ſlorži falſchnych bratrow dla, a w kóždej ſyeczj ſo popadnu dobre a ſte ryby, chzemy ſo džiwacz, ſo ſu dženkniſchi džej w Knjeſowej zyrſwi mjeſ dobrými tež ſli ludžo, ſo dobre ſymjo ſthadža a tež njerjad? So Jeſuſ praji na praſchenje wotrocžkow, hač ſmēdža plěcz: „Ně, ſo njebyſchczje něhdy pſcheńzu ſobu wutorhali, hdyž njerjad plějeczje?“ Njerjad a pſcheńza nimatej rune prawo na roli. Wle ſšto chze je džělicz, hdyž je hiſchczje woboje ſelene? Nunje taſ paſ je to pola człowjekow: ſwonkne džerženje ſ zyrſwi hiſchczje njeroſkudži: po mjenje ſcheczeńzyjenjo ſu huſto hórſchi dyžli hrubi hrěchnizy a ſjawni wotrocžny loſchtow, a njezyrſwinſtemu ty tež njemóžeſch do wutrobny hladacz, hač ſnawo to, ſštož ſo tebi ſatamanja hódny dwěl ſda, njeje jeno ſprawne pytanje wěnoſczje. A kaſ huſto ſo ſtanje, ſo ty wo jenym a ſamym człowjeku ſwoje mēnenje pſchemēniſch! Džakujmy ſo Bohu, ſo my njetrjebamy tón njerjad wuplěcz, ale ſo ſmemy ſejerplimi bycz ſ bližſchim, kaſ tež Wóh ſam to je, kiž doſcho czaka a njecha ſmjercze hrěchnika, ale chze jemu ſkladnoſcz dacž, ſo by ſo wobrocziſ, a kiž tež deſchcz a ſlónczko dawa, kaſ na dobrých, taſ na ſtych. Sšto praji Luther? „Sdy by ſo Matej, jako bēſche wón hiſchczje žtoniſ, a Pawoſ, jako wón ſcheczeńzyjanow pſcheczeńhaſche, a ſlónniſ na ſchjzu bóřny po ſwojim njekutlu wotſudžj, kaſ ſty njedoczjnik, ſštož tež kóždy wot nič wopravdže bē, dha by ſo ta pſcheńza, kiž je poſdžjſcho ſ nič naroſtka, ſobu wutorhala.“

Suſto wſchaſ je ſo bohuzel pſcheńza ſa njerjad džeržaka a ſo wuplěka. W jaſtwach je někotry prawy žaſoſtny kónz wſaſ, kiž bu ſa njepraweho džeržany. Suſto ſu mēnili, ſo walcžki njerjada na ſchczěpowozny ſkadu a ſpala, we wěrnoczi paſ bēchu to poſne pſcheczeńzne knopy, n. pſch. jako Suſa ſpalichu. A jako ſo we

Franzowskej wulke pschesczëhanja ewangelskich stachu, kotrij dychbajachu wulke wuplëcze njerjada bycz, dha to tola niczo druge njebe, hacz wulke wutorhanje pscheńczneho kywa. Duż wostajmy so teho wuplëcza, a prajmy jako ewangelszy hebi, so móže na wschelatej roli, potajkim tež na katholickej, tu a tam sšhadzecz a roscz jedyn, kiž so slonecznje sšewi jako najrjeńšcha pscheńza.

„Njech woboje hromadze roscze hacz do žnjow“, njenujzy to dobre a to ške, pscheńza a njerjad. Najprjedy njewidzišch, so dwoje kymjo roscze, hakle potom to rosefnajesch, hdyž srawi. Tak so lotišche lëto wschelate rožki selenjachu, jako pak došrawichu, bë wjazny woli dylki rožki. Tak tež na roli człowskije wutrobny to dobre a ške roscze, wopravdže pschibëra. Sdy je pscheńza hdyž tak derje rostka a plody lubika kaž w našchim czasju: myšl na wschelate skutki kschesczjanskeje luboscze, na snutskowne a swonkowne mišionstwo, na czerwjenny kschiz, domowiny dzał, duschepastyrstwo w polu atd.! Nihdy pak tež njeje šky njerjad tak rostl a pschibërał, kaž so w našchich dnjach we wschëch nowinach pišche: telko hanibneho jebanja a lichowństwa, kajke kže w nowinach, kajka hruboscž wojowanja, n. psch. i jedom, kajka šašaktošč morjenja, kaž w bitwje pschi režny Somme! Kajke dobre skutki na jenej stronje, tajku šku hidu na druhim boku tola hišcëže nihdy žadny čas njeje woczakal kaž našch.

Tež niz tajki rosdžël wëry a njewëry. Na jenej stronje, tak roscze a srawi pscheńza na roli wutrobny i krowju hnojenej! Gladaj na tu wëru w czichej komorzy, kotraž tyšchena na tykaz krocž so tola nješhabka a nutrnu modlitwu šczele horje k temu, kiž ju kšyšchi. Gladaj na tu wëru, kotraž njedželu stupi na kemschazu šcžežku a hebi niczo njesczini i tych, kotrij k prawizy a k lëwizy štejo hanja teho kemscherja. Na drugej stronje pak hišcëže nihdy njeje šašakta njewëra tak rostka a pschibërał kaž nëtko: pschi wschëm krowawny domachpytanju Božim, tak mačo pokuty! Šak pschecžimo wërie wustupuje nabožina w šhromadžišinach, w towarštwach, w nowinach! Móže nam wopravdže bycz, so i gwałtom wo wëru dže, so je to dobre kaž to ške došrawiko, so so bližimy czaskej žnjow.

„W czasju žnjow chzu ja k žnjeńzam prajicz: Wubjerajcže najprjedy tón njerjad a swježcže jón do walcžkow, so by so spalik, ale pscheńzu šhromadžcže mi do mojeje bróžnje.“ Žunu pschińdu žně. Na jich plodach budžemy potom dobrych a šlych pšnacž. A to budže rosdžël kaž njes njebešami a helu. Šak je šhto došrawik, tajki wostanje; niczo so wjazny mënicz njehodži. Wozny budža džëlene wot boranow. Wot dweju hromadže džëłazeju budže jedyn šastorcženy, drugi pschimsaty, i jeneje šwójbny budže jene džëczjo pschimsate, druge šacžijnjene.

„Wubërajcže najprjedy tón njerjad a swježcže jón do walcžkow, so by so spalik!“ Trašchne šłowa! Šluwam so runaju cži šli se šwojimi šlymi plodami, jenož k špalenju so hodža. Nihčo wot naš njeje w heli byt; tola hdyž tu šhonimy, so so tam pali, so tam potajkim žahke czwile wohenja pschecžerpimy, hladajmy so, so njebychmy byli njerjad ani ške plody njenješli! „Tu pscheńzu šhromadžcže mi do mojeje bróžnje.“ Šchtóž dobre plody pschijnješe kaž pscheńza, tón so junu domkhowa do njebeškich bróžnjow. Duž prážujmy so k dobrym skutkam. Luby cžitarjo! Šhto roscze na roli twojeje wutrobny? Wóh daj, so mohł ty junu pokne pscheńczne šnopny nošycz i wješekoscžu a so by so šam jako šloty šnop šhromadžik do njebeškeje bróžnje.

Šamjeń.

Kř. w H—nje.

Blódna wëra.

Mašch žiwu wëru we duschi,
Kiž štkuje we luboscži,
Dha ty so Bohu šbodobajch
A jeho hnadu wužiwajch.

Bjes luboscže a šmilnocže
Dže twoja wëra mowta je;
Ta šbóžnoscz dacž cži njemohla,
By njebio tebi šamknyla.

Duž luboscž k Bohu, k bližšchemu
Njech hrëje twoju wutrobu,
Kiž w prawej wërie forjeni
A Boži šakón dopjelni.

Šlej, potom Bože džëczjo šy,
Kiž bohate je we Bošy;
Tón pak, kiž je bjes luboscže,
We šwojeje šmjercži wostanje.

Ša wëru mam, njech njeprajisch,
Šdyž bratrow nusu njewidzišch;
Në, w luboscži ma wëra kžëczž
A šhudym, šrudnym šylšy trëczž.

Šhto abo šhto twój bližšchi je,
Šnadž njepšhecžel, to njemhl cže;
Praj: Bratisje mój, cži pomhacž chzu
Še šamaritškej wutrobu.

Njei' Wóh tež tebi wupomhał,
Šacžrunje šy so jeho wšdat?
Wón šmili so a woda cži,
Duž cžin po jeho runoscži.

Šaj, Božo, kiž ty luboscž šy,
Njech i luboscžu cži škužimy,
Kiž wërna je, bjes ludanja,
Maš wjedže junu do njebjaj!

F.

Š a n abo Špëwaj a džëłaj.

Š o w j e d a n c ž k o š a m ł o d y ch a š t a r y ch
wot

N. Šulmana.

(Šotracžowanje.)

3. š t a w.

Šošbëhncže šwojeje woczki k njebeškam a
hladajcže, šhto je tajke wëzy štworit,
a wuwjedže pscherachnowane jich
wóšsko, a šawoła je i mjenom? jeho
šylnoscz a wulka móž je tak wulka,
so žane wot nich wonkach njewo-
štanje. Šesaiáš 40, 26.

Šte rëcže štaža dobre pocžinti, a bjesšbóžny nacžini wjele škeho
mudry człowjeł pak ledžbuje na dobre, a hlada, tak by wschitko
k lëpschemu nakožik. Tak Šurij Šošal. Šato wón hišcëže
wotrocžl bë a škužesche, njecžinjesche wón pschezo po waschnju

drugich wotroczkow, ale wotbžele so wot nich na wšhelate wasch-
nje. Njedzelski džet popođnju wša febi wón pať tajke, pať hinaj-
sche knihi a čžitasche a namuťny s nich wošebne wězy. Zať, jako
wón w Budestezach fluzesche, mējesche tam pschistup t wučerjezom
a knjes wučer wustejesche so na hwěšdy. Jako Surij tole pŕtny,
by rad něšcto wot teho nashonit, a jemu so radži, so pschezo
jenu hwěšdu po drugej pójna. „Najprjedy“, džesche wučer
t njemu, „je najsprawnischji čas, na hwěšdy kēžbowacz a je se-
snacz, tón nashmny abo nalětny čas. W lěcze so nozy jara
krótke a njebyo ženje tať jakne njeje, jako w šymje; w šymje pať
je sašo jara šyma, a čžlowjel njemóže doľho wonkach wutracz,
tehodla w póšdnym nashmny a w sažnym nalěcžu. Šdyž něť
won stupisch a šwojej woczji t njebyekam posbēhnjesch, dha widžisch
wjele tyšaz šybolatnych hwěžkow.“ — „Šcto dha so wone?“ —
„Wone so Bože stwórbny, šwětke kaž nashca semja, abo kaž mēšacz, t
abo ščónčžo. — Šdyž čžesch něť te hwěšdy špósnacz, njedyrbišch
na wšchē na dobo hladacz, ale najprjedy na te najwjetische, na te
najbóle blyšchczate. Šžom stary Šiob šnajesche hwěšdy, pschetož
tať steji tam pišane w 9. stawje a 9. šchtucžzy: wón čžini
na njebyekach šórmana, Šošy a Čžeczerjanza, a te hwěšdy
t poľdnju.“

Surij džesche, „kotry dha je něť tón šórman?“

„Nó, dha pój jow, stup so taťke, t woczomaj runje t poľnozy,
šady so masch poľodnju, na prawizy ranje a t lěwizy je wječor,
něť posbēhn šwojej woczji a hladaj t njebyekam. Niz runje wysche
hłowny, ale runje psched woczomaj, hdyž jej trochu posbēhnjesch,
widžisch hwěšdžicžku, wona njeje žana tych najwjetischich, ale ščuscha
t drugej rjadownje hwěšdom, tu febi prawje wobhladať, so ju
derje špósnajesch, pschetož ta steji pschezo na jenym mēštnje, a
wšhitke druge hwěšdy, kaž so nam šda, šhodža na njebyekach wo-
toľo njeje. Šdyž tule hwěšdžicžku wšchudže, hdyž šy a stejšch,
pschezo namacz wěsch, dha masch wulki dobyť, pschetož po nej
so něť žyľe njebyeka rošdžela a rošpoľasuja. Wona rēka palar-
ška hwěšda; pola arabišeho luda, hdyž Šiob byďlešche, rēkašche
wona El d s c h e d i. Něť hladaj t woczomaj bóle dele, trochu
t lěwizy, a tu budžesch šchěšč runje tať šwětlych šybolatnych
hwěžkow namacz, kaž El d s c h e d i je, ta šedma mjes thmi šchěšč
wjetischimi je mjeńšcha hacž te šchěšč a steji šrjedža. Te tš
wjetische so mjeńšche, kiz so hromadže šchyrivóžt, so te šchtyri
šórmanowe koleša, te tš dalsche hwěšdy, kotrež t lěwizy steja,
trochu w šchwišnje na štronje teje mjeńšcheje, to je wojo, a tele
wšchē šydom hwěžkow hromadže, to je tón šórman. Něť dži
t woczomaj wot tych šchtyryoch kolešow šórmana sašo runje horje,
so pornjo tej polarškej pschidžesch, ale so wona t prawizy wosta-
nje, tam budžesch runje tať, kaž pola šórmana te šchtyri koleša
steja, druge šchtyri hwěžki widžecz, ale wone so wjele mjeńšche
hacž te šchtyri koleša pola šórmana, a hladaj potom dale t tej
polarškej hwěšdže, tu widžisch sašo t tej polarškej hwěšdu tš, kiz
tať steja, kaž wojo pola šórmana, ale tu je wšcho hinať šwobro-
czane — to je tón maľy šórman, te prjedawšche hwěžki so pať
tón wulki šórman, wone tež rēkaja »wulki bar« abo »mjedwjedž«
a »maľy mjedwjedž«. Pola wulkeho šórmana steji wojo
t wječoru, pola maľeho pať t ranju. Čži hwěšdarjo, kiz psches
tocžene šchleňzy na hwěšdy hladaja, licža t wulkemu šórmanej
85 hwěšdom, t maľemu pať 22, a kóžda hwěšda ma pola nich
šwoje mjeno.“

„To šym wšcho šrošmilt a šapschijať“, džesche Surij, „ale hdyž
dha je tón Čžeczerjanz, wo kotrymž Šiob dale rēčži.“

„Dha stup so t woczomaj t ranju, so masch polarštu hwěšdu
t lěwizy, a pyťaj wot njeje t woczomaj t ranju, ale nize hacž
El d s c h e d i steji, něhdyž we wyšokosčži wulkeho šórmana, dha
budžesch wulku hwěšdu namacz, kiz so t čžetwjetšojnym blyškotom

plomjeni, a steji pschi wjele maľych hwěžkach, kiz wšhitke tať
hromadže steja, kaž ležaza kacžanska pjatka <, to so te „baby“.
Něť hladaj wysche babow, troščtu t lěwizy, tam budžesch
hromadku drobných hwěžkow namacz, mjes nimi je jena troščtu
wjetšcha a rēka Alžiona, to je tón Čžeczerjanz abo pata
t kurjatkami.“

„A hdyž dha so košy?“

„Košy so najrjetšche šnamjo hwěšdom na njebyekach, pschetož
žane druge šnamjo hwěšdom na njebyekach tať wjele a rjaných
hwěšdom w febi njewopschija, jako »košy«. Šdyž čžesch »košy«
na njebyekach namacz, dha stup w póšdnym nashmny wječor
wotoľo jēdnacžich won, t woczomaj t ranju wobrocženy, a ty
budžesch t prawej ruzy nize „babow“ krašne hwěšdy šschadžane
widžecz. Najprjedy wulku blyšchczatu t lěwizy a jej šnapšchczža
trochu mjeńšchu t prawizy, a wysche wobeju hišchče mjeńšchu,
wšhitke tš hwěšdy tať stejo, so so prawy šširóžt hromadže; nize
tehole šširóžka steja sašo tš wulke w rhytu blyšto hromadže,
wšhitke tať wulke, kaž ta t šširóžka na prawizy; nize tyhle tšoch
hwěšdom widžisch sašo tajki šširóžt kaž horkach, jeno so tudy ta
wulka blyšchczata t prawizy, ta mjeńšcha pať t lěwizy steji.
Š prawej štronje hornjeho šširóžka widžisch žyľu čžaru hwěžkow
w šchwišnje stejo, kiz horje hacž t babam došahaja, te tež t temu
šnamjenju šobu ščuscheja, a toľowotoľo wšchitkich tyhle hwěšdom
steji njewurjekniwje wjele maľych a mjeńšchich, tať wjele, so je
nichť pschelicžecz njemóže.“

(Šchichodnje dale.)

Lacžnosč po mammonje.

Wobras bēšche widžecz: Dwať šhudaj hólzaj bošy, kiz staj po
puczju w dobrym mēre hromadže pschischtoj, ležitaj wuhladawšchi
šwětke hritonu w próšche, na puczju so sa nej nacžahujo.
W hromadže staj, pienjes wuhladawšchi, sa nim hrabtoj: kať nahle
je pľomjo žadoščje a škeje požadliwosčje so w nimaj šapaliťo, hlaj,
kať je jedyn drugeho sa wlošy došahnyť, a tón jedyn t mozu sa-
dwělowanje wulku drugeho džerži, kiz je sa šwětlym pienjesom
wupšchest. Ia. Šrošna žadošč, kiz dobyť šbudži, so na mľodnych
woblicžach . . . amjenjuje.

To je w maľym wěrnym wobras wohidneho bēžjenja wo pienjesy.
Nasch čas jich wjele tajkich podawa. Ška požadliwosč po šamó-
ženju a wužiwaniu čžela je jich wjele, šamóžitych a nješamóžitych,
do džiwjeho hnacza štorhnyťa, a wšchē nadobne čžuczja šadušyťa.
Ničžo čžlowjeka tať hrubeho nješčžini kaž mammon.

Ma šatraschaze waschne je ponórienje šnateje kóžde na morju
poľasako, kaťke wopory njeczucžywa šebicžiwosč žada. Wjazy dnyli
800 žonow a džēcži šwoje žiwjenje šhubi. A šcto bē wina?
Šóžne towarštwo, kotremuž kóž ščusche, bēšche se šanjerodže-
nosčju žyľe njekšmanu kóž wužiko, a tušamu wysche teho hišchče
hacž najnjedošahajzy wuhotowako. Mužštwo njedošahasche a
bēšche t wjetšcha žyľe njekšmane. Šóž bēšche hubjena. Mužštwo
njebēšche, kaž budžischche nušne byťo, žane šwuczžowanje w hašchenju
mēľo. Žadyn tych wuhlowarškich čžolmow njebu dele pušchčženy.
Wuhlowarške rhyti njebēchu prawje pjelnjene. Šóžne towarštwo,
jenož po šemškich doľhodach žadoščžiwje, bēšche t hrēšchnej lohko-
mššlnoščju jej dowěrene čžlowiške žiwjenja na hracžki šajiko.
Njedyrbi tajki žaľostny podawť šwědomnja wšchēch po mammonje
lacžnych se šparnosčje wubudžicz?